

בור ללא תחתית

מלחמות שלא נגמרות בעזה ולבנון, חיל מצב בסוריה, טרור יהודי בגדה, שמירה על מאחזים בלתי חוקיים, אוכלוסיות שלמות שמשמטות ■ פלא שצה"ל כורע תחת העומס?

בדבריו של הרמטכ"ל, שהגוף כשבוע שעבר דגלים אדומים נוכח המחסור בכוח אדם בצבא, ציין שצה"ל עומד לקרוס לתוך עצמו, לא היה שום חידוש מהותי. החידוש היחיד היה בכך שדברים אלה נאמרו על ידי הרמטכ"ל.

אבל דברים אלה היו ידועים לכל מי שעיניו בראשו, ולמרבית הצער בוודאי גם לאויבנו. פרשנים, המשמיעים מן הסתם את מה שנאמר בצה"ל, מרברים זה פרק זמן על מחסור של 15 אלף חיילים. היקף האבדות של הצבא (הרוגים ופצועים) מתפרסם באופן שוטף, כמו גם סיפוריהם של אנשי מילואים הנדרשים לשרת תקופות אינסופיות.

רק לאחרונה התפרסם שצה"ל מעביר אגודה מעזה כדי לבצע תמרון כלכנון. מוכן שאגודה זו לא תהיה בעזה, שבה המאבק רחוק מלהיות גמור. במקביל אנו שומעים על כוחות הנדרשים בשטחי יהודה ושומרון נוכח הטרור היהודי המשתולל שם, וזאת במקביל לסכנת הטרור הערבי. האחריות למחסור הבטחי נסבל של כוח אדם בצה"ל רובצת במלואה על הממשלה. נפתח בכך שהמלחמה בעזה נמשכת זה שנתיים וחצי, ועדיין לא הסתיימה. למולנו כפה הנשיא דונלד טראמפ על ממשלת בנימין נתניהו סוג של הפוגה. מלחמה זו תוכננה על ידי הממשלה להימשך עד אין קץ. בדרך זו הובטח המשך שלטונו של נתניהו וניתנה לו אפשרות לנסות לשקם את מעמדו לאחר האסון של 7 באוקטובר. מטרה מרכזית של הלחימה בעזה הייתה לסיים את שלטון חמאס. כדי להשיג זאת, הכרחי היה להכניח תמרון מדיני, שאותו ניתן היה להשיג רק בשיתוף הרשות הפלסטינית, ובכפוף לתנאים שייבטחו שהטרור לא יתחדש, ובהם דרישה לשינוי במערכות החינוך ברצועה. ממשלת נתניהו לא הייתה מוכנה לכך, ופתרון מדיני אחר אין לה ולא היה לה. בכך הובטחה מלחמה אינסופית.

גם אסטרטגיית המלחמה הבטיחה את המשכה. תחילה נהגו לכבוש שטחים ברצועה, לפגוע באנשי חמאס שהיו שם, ואחר כך לפנות את המקום. קל מהרה התברר שחמאס חוזר למקומות שפוגו

ומשתלט עליהם. בשלב הנוכחי, צה"ל כבש שטחים ברצועה (בערך כמחציתה), אך פינה משם את האוכלוסייה. פיגועי האוכלוסייה מקל על הצבא.

הבעיה היא שהאוכלוסייה נשלחת לאזורים שבשלטון חמאס, וקיימת התעלמות מהעובדה שהאוכלוסייה משמשת לחמאס כנשק, לא פחות מרובים ומקלעים. התושבים מהווים עבורו מגנים חיים, ופגיעה בהם משמשת לתעמולה נגד ישראל. הם גם מהווים מקור לגיוס מתחילים במקום אלה שנפגעו. יתר על כן, ברור שישראל לא תוכל להטיל עליהם מצור שיביא להרעבת שני מיליון תושבים. ישראל נאלצת אפוא לדאוג לאספקת מזון לתושבים הנמצאים תחת שלטון חמאס, ומאספקה זו גובה ארגון הטרור את חלקו. כדאי גם לזכור שצה"ל לא נכבנה למלחמות ארוכות. צה"ל, כפי שנבנה על ידי רוד בן גוריון, ערך לכך שהצבא הסדיר אחראי לביטחון שוטף. לחימה בדיקת מלא מושתתת במידה רבה על כוחות מילואים, שאת מרבית חייהם הם אמורים להעביר במסגרת אורחית. בדרך זו עלה בידי ישראל לקיים חיים כמעט נורמליים למרות כל המאבקים שהתנהלו נגדה.

מכאן גם שהאינטרס הישראלי מחייב שאם כבר נגזר עלינו להילחם – יש לפעול כך שהמלחמה תהיה קצרה ככל האפשר.

האינטרס של ממשלת נתניהו הפוך, וכעת מנסים לחנך את הציבור להתרגל לתרבות של מערכה שאינה נגמרת.

להכשיל את צה"ל

למלחמה בעזה הצטרפה שורה של משימות נוספות שהוטלו על צה"ל. עם קריסת משטרו של בשאר אסד בסוריה, כבש צה"ל שטח ממדינה זו שבו הוא ממשיך להחזיק. שליטה החדש של סוריה הוא טרוריסט לשעבר, אך הוא נתמך כיום על ידי המערכ. לא ברור מדוע אין אנו מנהלים מ"מ עימו להשגת הסדר, אולי מחמת החשש שהסדר יהיה כפוף לויתורים מצידו. ממשלת נתניהו איננה מסוגלת לכך. אולי היא מצפה שטראמפ יכפה הסדר. בכל מקרה, משמעות הרבר שהיחסים עם סוריה בנויים על כוח, שמשמעותו היא נטל על צה"ל – נטל שהסדר מדיני יכול היה לצמצם.

מכאן ללבנון, שבשטחה נמצאת בעיצומה המלחמה נגד חיזבאללה. הצפון משלם מחיר כבד במלחמה זו, והנטל על צה"ל ברור וגם המחיר באבדות. ממשלת לבנון הציעה לישראל מ"מ ישיר. לא ברור מדוע לא הסכמנו. נראה שמגיע לציבור לפחות הסבר מדוע הדבר לא נעשה.

במקביל מתנהלת קעת לחימה נגד איראן. מדובר במאבק חיוני, שלמרבית המול

האמריקאים משתתפים בו. ניתן גם להניח שטראמפ יידע לסיים לחימה זו ולהכתוב את הסיום גם לישראל, כפי שידע לעשות במלחמת 12 הימים.

וכעת לנעשה בגדה, שהפכה לצרכן מרכזי של כוח אדם צבאי. ממשלת ישראל טוענת נגד הרשות הפלסטינית שהיא מעודדת טרור בכך שהיא משלמת שכר למשפחות מחבלים שנהרגו או נכלאו בישראל. הבה נתבונן מה עושה (או לא עושה) ממשלת ישראל בעניין הטרור היהודי, שמצליח לרדוד את מצבה הבינלאומי של ישראל לתהום עמוקה יותר מזו שממשלת ישראל הביאה עלינו עד עכשיו.

סמוך לכניסת שר הביטחון הנוכחי לתפקידו, הכריז ישראל כ"ץ על קץ המעצרים המנהליים של טרוריסטים יהודים. מעצרים אלה יופעלו רק נגד ערבים. ניתן להניח שהטרוריסטים היהודים ראו בכך קריאת עידוד למעללים. זאת בצד התחושה המחלחלת שיש להם תמיכה בקואליציה וכממשלה. עובדה היא שמבצע הטרור היהודים כמעט שאינם נתפסים, ורק במקרים יוצאי דופן הם נענשים.

לכך מצטרפים סכומי הענק שמעבירה הממשלה לשטחים. אפשר להניח שלפחות חלק מהם וולג בדרך זו או אחרת לטרוריסטים היהודים או למתנחלים ותומכיהם. כבד כל אלה נורש צה"ל לאבטח כל מאוז בלתי חוקי או להשקיף כוח אדם בפירוק, רק על מנת שייבנה מחדש.

כך נוצר המחסור בכוח אדם בצה"ל, כאשר מצד אחד הדבר היחיד שממשלה זו יודעת הוא להורות לו לתקוף ולהפציץ ולהטיל עליו משימות חרשות. מן הצד האחר, היא איננה מסוגלת ליצור הסדרים מדיניים שיחסכו את מה שאינו הכרחי, אבל היא יודעת כיצד להכשיל את צה"ל באמצעות עידוד או הסלמה עם הנעשה ביהודה ושומרון, ומתכננת, משקילים קואליציוניים, למנוע גיוס שווייני של חרדים באמצעות 'חוק ההשתמטות'.

ומכיוון שאנו נמצאים בעיצומו של חג הפסח, אוכיר את תלונת עס'ישראל בפני פרעה 'תבן אין ניתן לעבדך, ולכניס אותם לנו עש'.

tguvot@maariv.co.il

כוח צה"ל בדרום לבנון, בשבוע שעבר האחריות רובצת במלואה על הממשלה צילום: ד